

O'QISH DARSLARIDA QO'YILADIGAN INNOVATSION PEDAGOGIK TALABLAR HAMDA O'QITISH USULLARI

Navruzova Muyassar Gaybullayevna

Buxoro Osiyo xalqaro universiteti dotsenti.

f.f.f.d. (PhD).

Azizova Zebo Dilshodovna

Buxoro Osiyo xalqaro universiteti magistranti.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.15495247>

Annotatsiya. Bugungi shiddat bilan o'zgarib borayotgan dunyoda ta'lim tobora murakkablashib borayotgan va o'zaro bog'langan jamiyat talablariga javob beradigan tarzda rivojlanishi kerak. Bu evolyutsiyaning asosiy omillaridan biri o'qituvchilarning, ayniqsa, boshlang'ich sinf o'qituvchilarining innovatsion ruhidir. Bu o'qituvchilarda yosh avlod ongni shakllantirish, ularda o'qishga bo'lgan mehr uyg'otish va o'qituvchilarni kelajakka maqsadli tayyorlashda muhim rol o'ynaydi. Bu o'zgartiruvchi rolning zahirida albatta ijodkorlik yotadi, u sinfda innovatsiyalarni harakatlantiruvchi kuch sifatida namoyon bo'ladi. Ushbu maqolada o'qish darslarida qo'yiladigan innovatsion pedagogik talablar hamda o'qitish usullari haqida fikr-mulohaza bildirilgan.

Kalit so'zlar: o'qish darslari, innovatsion pedagogik talablar, o'qitish usullari, zamonaviy o'qitish usullari, integratsiya, kinestetik o'rganish, darsliklar, taqdimotlar, infografikalar, diagrammalar, diagrammalar, interfaol metodlar, o'yinlar.

Аннотация. В современном быстро меняющемся мире образование должно развиваться, чтобы отвечать требованиям все более сложного и взаимосвязанного общества. Одним из главных факторов этой эволюции является новаторский дух учителей, особенно учителей начальных классов. Эти преподаватели играют важную роль в формировании сознания молодого поколения, привитии ему любви к учебе, целенаправленной подготовке учащихся к будущему. В основе этой преобразующей роли, безусловно, лежит творчество, которое проявляется как движущая сила инноваций в классе. В данной статье представлено мнение об инновационных педагогических требованиях и методах обучения на занятиях по чтению.

Ключевые слова: уроки чтения, инновационные педагогические требования, методы обучения, современные методы обучения, интеграция, кинестетическое обучение, учебники, презентации, инфографика, схемы, диаграммы, интерактивные методы, игры.

Abstract. In today's rapidly changing world, education must evolve to meet the demands of an increasingly complex and interconnected society. One of the main factors of this evolution is the innovative spirit of teachers, especially primary school teachers. These teachers play an important role in shaping the minds of the young generation, instilling in them a love for learning, and purposeful preparation of students for the future. At the heart of this transformative role is certainly creativity, which manifests itself as a driving force for innovation in the classroom. This article provides feedback on innovative pedagogical requirements and teaching methods in reading classes.

Keywords: reading lessons, innovative pedagogical requirements, teaching methods, modern teaching methods, integration, kinesthetic learning, textbooks, presentations, infographics, charts, diagrams, interactive methods, games.

Kirish. Zamonaviy o'qitish usullarining afzalliklari uning asosi sifatida an'anaviy o'qitish usullarini hisobga olishi va o'quvchilar yangilarini o'z ichiga olgan holda uni butunlay e'tibordan chetda qoldirmasliklari kerak. Biroq, zamonaviy o'qitish usullari hozirgi asrga atrof-muhit va muhit bilan engish uchun mos keladi. Innovatsion ta'lim texnologiyasi - o'qitishning innovatsion usullaridan foydalanishga asoslangan ta'lim texnologiyasi.

Asosiy qism. Pedagogika fanida innovatsion ta'lim texnikasining uch turi shartli ravishda ajralib turadi: o'quv jarayonini yoki uning muhim qismini qayta tashkil etishni talab qiladigan radikal, birlashtirilgan, bir nechta ma'lum elementlarni, uslublarni yoki usullarni birlashtiradigan, shuningdek, modifikatsiya qiluvchi yaxshilashni maqsad qilgan. ularni sezilarli darajada o'zgartirmasdan klassik usullar. Agar ularning mazmun tomonini tahlil qiladigan bo'lsak, bu texnologiyalar o'quvchilarning kasbiy faoliyatni tushunishga ijodiy yondashishini shakllantirishga, fikrlash mustaqilligini, muayyan vaziyatda maqbul qaror qabul qilish qobiliyatini rivojlantirishga yordam beradigan faol o'qitish usullariga asoslanganligini ta'kidlash mumkin.

Quyidagi o'qitish uslublari sizning sinfingizni o'zgartiradi. Talabalar uchun o'zgaruvchan ta'lim tajribasini yaratish uchun iloji boricha ko'proq integratsiya qiling.

1. Qaytarilgan sinf. An'anaviy o'qitish usullari o'quvchilarni birinchi navbatda sinfda fan bilan tanishtirishni, keyin uyda mustaqil ravishda o'qishni ko'rsatadi. O'zgartirilgan sinfda o'quvchilar birinchi navbatda mavzuni mustaqil o'rganadilar, so'ngra savollarni hal qilish va hamkorlikdagi loyiha yoki mavzu doirasiga mos keladigan boshqa faoliyat bilan mashq qilish uchun sinfga kelishadi. Bu usul talabalarga faol rol o'ynashga va o'z o'rganishlarida ko'proq avtonomiyani rivojlantirishga yordam beradi. O'qituvchiga tayanib, ularni mavzu bilan tanishtirish va ular uchun barcha og'ir ishlarni bajarish o'rniga, o'quvchilar o'zlarining o'qituvchisiga aylanadilar.

2. Taktik o'rganish. Kinestetik o'rganish sifatida ham tanilgan, taktik o'rganish namoyishlar va amaliy mashg'ulotlar orqali amalga oshiriladi. Ushbu o'qitish usuli onlayn sinflarga ham tegishli bo'lib, o'qituvchi faoliyat ko'rsatadi va o'quvchilar bir vaqtning o'zida o'z uylarida mashq qiladilar. Bu o'quvchilar ephillikni rivojlantirishi yoki narsalarni qurishi kerak bo'lgan amaliy mavzular va ko'nikmalar uchun eng mos keladi. Taktik o'rganish atamasi faol va hamkorlikda o'rganishni anglatadi. O'qituvchi bilan bir xil tezlikda ishlagan holda, xatolarni darhol aniqlash va tuzatish mumkin, bu esa o'quvchining noto'g'ri texnikani ishlab chiqishiga yo'l qo'ymaydi.

3. VAK(vizual, eshitish va kinestetik)o'rganish. VAKni o'rganish yuqorida qayd etilgan taktil usulidan kengroqdir, chunki u uch xil turdagi o'quvchilarni qamrab oladi: vizual, eshitish va kinestetik. Vizual o'quvchilar materialni (darsliklar, taqdimotlar, infografikalar, diagrammalar, diagrammalar) ko'rganlarida ma'lumotni yaxshiroq o'zlashtiradilar, eshitish qobiliyatini o'rganuvchilar (podkastlar, videolar, muhokamalar) va kinestetik o'rganuvchilar kontentni ijro etishda. VAK ta'limida hamma uchun nimadir bor - har xil turdagi o'quv materiallaridan foydalanish orqali siz o'quvchilaringiz har doim nima bo'lishini oldindan bilishlariga amin bo'lishingiz mumkin!

4. Loyihaga asoslangan ta'lim. Loyiha asosida o'qitishda o'qituvchi amaliy yoki nazariy loyihani topshiradi va talabalar loyihani amalga oshirish uchun ishlashi kerak. Loyihalar mavhum emas, balki real hayotdagi muammolarni hal qilishga qaratilgan. Loyihalarni alohida yoki kichik guruhlarda belgilashingiz mumkin. Qanday bo'lsin, loyiha ustida ishlash faol

o'rganishning eng yaxshi namunasidir. Bu ijodkorlik va muammolarni hal qilish qobiliyatini oshiradi va talabalarni amaliy fikrlashga chorlaydi.

5. Muammoli ta'lim. Muammoli ta'lim loyiha asosidagi ta'limga o'xshash bo'lsa-da, u muammoning boshqa narsalarni o'rgatishdan oldin taqdim etilishi bilan farq qiladi. Talabalar loyihani yakunlash uchun eng yaxshi harakat yo'nalishini tanlash uchun birgalikda yoki alohida ishlaydilar. Muammoli ta'limda asosiy bilim va dastlabki kashfiyotdan ilg'or loyihalarga o'tganimiz sari qiyinchilik darajasi asta-sekin o'sib boradi.

6. Hamkorlikda o'qitish Hamkorlikda o'rganish - bu o'quvchilar birgalikda ishlaydigan har qanday loyiha yoki faoliyatni o'z ichiga olgan umumiy atama. Birgalikda o'rganishga asoslangan dars rejasi jamoaviy ish, delegatsiya, vaqtni boshqarish, hamkorlik, qaror qabul qilish va ijtimoiy ko'nikmalar kabi qimmatli yumshoq ko'nikmalarni shakllantirishga yordam beradi.

Hamkorlik faoliyati orqali o'quvchilar ham o'z-o'zini anglash ustida ishlay boshlaydilar, chunki ular o'zlarining kuchli tomonlarini baholashlari va malakalariga qarab loyihada o'z qismini tanlashlari kerak. Guruhning barcha a'zolari natija uchun javobgar bo'lishlari, ularning harakatlari butun guruhga qanday ta'sir qilishi mumkinligini o'rgatadi.

7. Kooperativ ta'lim. Ushbu o'rganish usuli hamkorlikda o'rganishga o'xshaydi.

O'qituvchi talabalarni kichik guruhlariga ajratadi, har bir a'zoga muayyan rol va vazifani bajaradi. Kooperativ ta'limda o'quvchilar umumiy maqsadga erishadilar - ular bilan birga ular hamkorlik qilishni, mas'uliyatni o'z zimmasiga olishni va jamoaviy ruhni rivojlantirishni o'rganadilar.

8. O'yinga asoslangan ta'lim. O'yinga asoslangan o'rganish bu atama tasvirlaydigan narsadir - o'yinlarni o'qitish jarayonining bir qismi sifatida ishlatish. O'yinlar faol o'rganish elementiga ega va ayniqsa qiziqarli, chunki ular odatiy o'rganishdan o'ziga xos "chalgitish" dir.

Onlayn, guruhli yoki rolli o'yinlar o'quv dasturining bir qismi bo'lishi mumkin. O'yinlar avtomatik tarzda o'quv muhitini qiziqarli qiladi va o'rganish sarguzashtga aylanadi. Ta'rifga ko'ra, o'yinlar odatda mukofot va muvaffaqiyat hissini o'z ichiga oladi, shuning uchun ular o'quvchilarni juda rag'batlantirishi mumkin. O'yinga asoslangan o'rganishga o'xshash o'yin mexanikasini o'z ichiga oladi - bu shart emas, balki ballar, darajalar, nishonlar va peshqadamlar.

9. So'rovga asoslangan ta'lim. So'rovga asoslangan ta'lim zamonaviy ta'limda ommalashgan ta'lim usuli hisoblanadi. Odatda, o'qituvchi ochiq savol beradi yoki loyihani topshiradi va o'quvchilar loyihani yakunlash yoki nazariyani shakllantirish uchun o'zlarining tadqiqotlarini olib boradilar. Talabalar ushbu faoliyatni yakka tartibda yoki kichik guruhlarda bajarishlari mumkin. O'qituvchi o'quvchilarga ular bilan ishlashlari kerak bo'lgan tadqiqot usulini taqdim etishi yoki o'quvchilarga buni mustaqil ravishda aniqlashiga imkon berishi mumkin. Yoki hammasi noldan boshlanishi mumkin, bunda o'quvchilar o'zlari savolni o'ylab topishlari va yechim ustida ishlashlari mumkin. So'rovga asoslangan ta'lim muhim tahliliy va fikrlash qobiliyatlari va qiziqishni rivojlantiradi. Talabalar topqir va kuzatuvchan bo'lishni o'rganadilar. Ikkinchi darajali darajada, bu yondashuv muloqot va taqdimot ko'nikmalarini oshirishda ham samaralidir.

10. Tafakkurga asoslangan ta'lim. Tafakkurga asoslangan ta'lim barcha o'qitish usullari bilan birlashtirilishi mumkin (va kerak), chunki u o'rganishning qo'shimcha turidir.

Tafakkurga asoslangan faoliyat chuqurroq savollar berish va berilgan faktning haqiqatiga "imtihon qilish"dir. Fikrlashga asoslangan ta'lim loyihani tugatgandan so'ng o'z-o'zini aks ettirish shaklida ham bo'lishi mumkin.

O'qituvchi o'quvchilarni metodologiyasida nima to'g'ri va nima noto'g'ri bo'lganini va buning o'rniga nima qilishlari mumkinligini aniqlashga taklif qiladi. Ushbu o'qitish strategiyasi tanqidiy fikrlash, analitik fikrlash qobiliyatlari va o'z-o'zini anglashni kuchaytiradi.

11. Kompetensiyaga asoslangan ta'lim. Kompetensiyaga asoslangan ta'lim boshqa usullar bilan birgalikda qo'llanilishi ham mumkin. Kompetensiyaga asoslangan ta'limda o'qituvchilar o'quvchining o'zi xohlagan o'quv maqsadlariga erishganligini va yanada ilg'or qiyinchilik darajasiga o'tishga yaroqliligini tasdiqlash uchun o'quvchilarni baholash va amaliy loyihalardan foydalanadilar. Qobiliyatga asoslangan ta'lim, sukut bo'yicha, shaxsiylashtirilgan.

Kurs dasturi oldindan belgilanmagan; u talabning faoliyatiga qarab doimiy ravishda sozlanadi. Kompetensiyaga asoslangan ta'lim chuqur o'rganishni qo'llab-quvvatlaydi - o'quvchini baholash o'quvchi faktlarni eslab qolganligini emas, balki o'z bilimlarini amalda qo'llay olishini o'lchamaydi.

12. Mustaqil ta'lim. Mustaqil ta'lim jarayonida talabalar nimani o'rganishlari va o'zlarini qanday baholashni o'rganishdan tortib, o'z bilimlarini to'liq nazorat qiladilar.

O'qituvchi bu jarayonning bir qismi bo'lishi mumkin, ammo ularning roli fasilitator roliga o'zgaradi. Ular o'quvchiga o'quv materialini berib, ularning yutuqlari haqida fikr-mulohazalarini berib, uni qo'llab-quvvatlashlari mumkin. Mustaqil ta'lim imkon qadar shaxsiylashtirilgan va moslashuvchan. Bu o'quvchilarga to'liq avtonomiya va erkinlik beradi.

Boshqa tomondan, u ko'pincha javobgarlikka ega emas va u bilan o'tish uchun katta motivatsiyani talab qiladi.

Innovatsion texnologiyalardan dars jarayonida foydalanishning o'ziga xosligi shundaki, ular o'qituvchi va o'quvchilarning birgalikdagi faoliyati orqali amalga oshiriladi. O'qitish jarayoni o'qituvchi hamda o'quvchilar faoliyatini o'z ichiga oladi. O'qituvchining faoliyati o'quv materialini bayon qilish, o'quvchilarning fanga bo'lgan qiziqishini orttirish, fikrini teranlashtirish va e'tiqodini shakllantirish, o'quvchilarning mustaqil mashg'ulotlariga rahbarlik qilish, ularning bilim, ko'nikma va malakalarini tekshirish hamda baholashdan iborat. "Baliq skeleti" texnologiyasi Ushbu texnologiya baliq model chizmasi orqali namoyish etilib, bunda o'quvchilar o'rtaga tashlangan muammoni har tomonlama ochib berishga harakat qiladilar. Baliq skeleti chizmasi vatmanga chizilib uning tepa qismiga yechilishi kerak bo'lgan muammo yoziladi. Pastki qismiga muammoni hal etilish yo'llari yozib boriladi. Masalan, yo'l harakati darslarida "Yo'l qoidolari" mavzusida "Svetofor nima uchun kerak?" muammosi qo'yilsa, bolalar o'z fikrlari bilan baliq sklitini boyitib boradilar.

Innovatsion yondashuvlar va zamonaviy pedagogik texnologiyalar ta'lim jarayonining unumdorligini oshiradi. Bugungi davr axborot uzatish hajmi va tezligi jihatlaridan chegaralanmagan butunjahon axborot tarmog'idan faol foydalanishi bilan xarakterlanadi.

Multimedialardan va animatsiyalardan keng foydalanish o'quvchilarni darslarga bo'lgan qiziqishi va bilim saviyasini oshiradi. O'quvchilarga kompetensiyalarni har bir dars ko'lamida puxta singdirib borishimiz kerak. Bunda biz o'qitishda yangi ped texnologiyalardan, innovatsion g'oyalardan, interfaol uslublar vakreativ yondashuvlardan o'rinli ravishda o'z vaqtida foydalana bilishimiz lozim.

O'qish darslarida ayniqsa, "Yosh aktyorlar", "Quvnoq quyunchalar", "Bu meniki", "Charxpalak", "Zanjir", "Davom ettir", "Maqollar zanjiri", "Sinkveyn" metodi, "Venn diagrammasi", "Zig-zag" texnologiyasi, "Topib o'qi" kabi usul va ta'limiy mashqlardan ko'p foydalanish maqsadga muvofiq.

Boshlang'ich sinfda "o'qish" fani o'quvchilarning tafakkur qilish faoliyatlarini kengaytirish, erkin fikrlay olish, o'zgalar fikrini anglash, o'z fikrlarini yozma ravishda ravon bayon qila olish, jamiyat a'zolari bilan erkin muloqotda bo'la olish

ko'nikmasi va malakalarga xizmat qiladi. Sinfda o'qish darslariga qo'yilgan vazifalar:

1. O'qish malakasini takomillashtirish. O'quvchilarda yaxshilik darajasi sifatleri: to'g'ri, tez, ongli, ifodali o'qish malakalarini shakllantirish.

2. Bolalarda kitobga muhabbat uyg'otish, kitobdan foydalanishga, undan kerakli bilimni olishga o'rgatish, ya'ni kitobni sevuvchi, kitob bilan ishlashni biladigan chuqur fikrlovchi, sermulo-haza kitobxonlarni yetishtirish.

3. O'quvchilarda atrof-muhit haqidagi bilimlarni kengaytirish va chuqurlashtirish, ilmiy dunyoqarash elementlarini shakllantirish.

4. O'quvchilarni axloqiy, estetik jihatdan mehnatga muhabbat ruhida tarbiyalash.

5. O'quvchilar nutqi (asosan, og'zaki nutqi) ni va tafakkurini o'stirish.

6. Adabiy tasavvur elementlarini shakllantirish.

Boshlang'ich sinflarda o'qish darslarining mazmuni:

1. Ta'lim metodlarini to'g'ri tanlash va ulardan o'rinli foydalanish - ta'lim samarasini ta'minlashga yordam beradi.

2. Pedagogik texnologiya usullaridan foydalanish o'qituvchi va o'quvchi faoliyat doirasini aniq belgilab beradi.

3. O'qitish metodi deganda ta'lim jarayonida o'qituvchi va o'quvchilarning kutilgan maqsadga erishishga qaratilgan birgalikdagi faoliyati tushuniladi. O'qitish usullari ta'lim jarayonidagi o'qituvchi va o'quvchi faoliyatini qanday bo'lishini, o'qitish jarayonini qanday tashkil etish va olib borish kerakligini belgilab beradi.

Boshlang'ich sinf o'quvchilarini o'qitishni samarali tashkil etish, pedagogik texnologiyalarning mazmuni, shakl va vositalari, ta'lim berishda pedagogik texnologiyalardan to'g'ri va unumli foydalanish uslublari, kafolatlangan natijaga erishish uchun olib borilayotgan ta'lim sohasidagi yangiliklarni o'rganish, amaliyotda foydalanish ishning amaliy ahamiyatini belgilaydi. Ta'lim jarayoni nihoyatda murakkab jarayon bo'lganligi uchun ta'lim samaradorligi pedagog va o'quvchi faolliligiga, ta'lim vositalarining mavjudligiga, ta'lim jarayonining tashkiliy, ilmiy, metodik mukammalligiga bog'liq.

REFERENCES

1. Рахимов Ф. Б., Шарипова М. Б. МЕСТО ИННОВАЦИЙ В РЕШЕНИИ СОВРЕМЕННЫХ ПРОБЛЕМ НЕПРЕРЫВНОГО ОБРАЗОВАНИЯ //Academy. – 2020. – №. 5 (56).
2. Шарипова М. Б., Садуллоева М. Б. К. ПРОФЕССИЯ «УЧИТЕЛЬ» И ЕЁ РОЛЬ В ОБЩЕСТВЕ //Проблемы педагогики. – 2020. – №. 1 (46)
3. Шарипова М. Б., Нейматова Ш. Н. Формирование эстетической культуры воспитанников дошкольных образовательных учреждений //Вестник магистратуры. – 2020. – №. 3-3. – С. 113.
4. Шарипова М. Б., Саидова Д. Х. К. Методы и средства использования национальных ценностей в духовно-нравственном воспитании детей в семье //Проблемы педагогики. – 2020. – №. 3 (48). – С. 31-32.

5. Sharipova, M. (2023). МАКТАБГАЧА ТА'ЛИМДА INNOVATION FAOLIYATNI TASHKIL ETISH FUNKSIYALARI. *ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu.uz)*, 44(44).
6. Sharipova, M. B., & G'afurova, A. A. (2024). METHODOLOGY OF STAGING IN THE DEVELOPMENT OF CHILDREN'S SPEECH IN THE PRESCHOOL EDUCATION SYSTEM. *THE ROLE OF SCIENCE AND INNOVATION IN THE MODERN WORLD*, 3(1), 21-29.
7. Sharipova, M. (2023). О 'ZBEK FOLKLORSHUNOSLIGIDA ALPOMISHSHUNOSLIK TA'LIMOTI. *ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu.uz)*, 44(44).
8. Sharipova, M. (2023). МАКТАБГАЧА TALIM YOSHDAGI BOLALARNING IJODIY QOBILIYATLARI VA UNI SAMARALI RIVOJLANTIRISH OMILLARI. *ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu.uz)*, 44(44).
9. Sharipova, M. (2023). МАКТАБГАЧА YOSHDAGI BOLALARDA IFODALI NUTQNING IJTIMOIIY-PEDAGOGIK FUNKSIYALARI. *ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu.uz)*, 32(32).
10. Sharipova, M., Ro'ziboyeva, Z., & Yovqocheva, H. (2024). FEATURES OF ACHIEVEMENT OF A CAREER IN PRESCHOOL EDUCATION SYSTEM. *Modern Science and Research*, 3(5), 1370-1376.
11. Шарипова, М. Б. (2024). НАУЧНО-ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ИЗУЧЕНИЯ ГЕРОИЧЕСКОГО ЭПОСА. *International Journal of Formal Education*, 3(4), 77-82.
12. Bakhshilloeva, S. M., & Akmalovna, A. M. M. (2024, February). SCIENTIFIC AND THEORETICAL FOUNDATIONS OF AESTHETIC EDUCATION OF CHILDREN OF PRESCHOOL AGE. In *INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL E-CONFERENCE" MODERN TENDENCIES OF DIGITAL EDUCATION AND WAYS OF IMPLEMENTING THEM IN THE EDUCATIONAL PROCESS"*—Brno, Czech (Vol. 1, pp. 49-51).
13. qizi Hamidova, U. F., & Sharipova, M. B. (2024, February). METHODOLOGY OF DEVELOPMENT OF CREATIVE ABILITIES OF CHILDREN OF PRESCHOOL AGE. In *INTERNATIONAL CONFERENCE: PROBLEMS AND SCIENTIFIC SOLUTIONS*. (Vol. 3, No. 1, pp. 73-82).
14. Шарипова, М. Б., & Ньматуллоева, М. (2024, February). ТЕОРИЯ РАЗВИТИЯ ЛИЧНОСТИ ЭРИКА ЭРИКСОНА СРЕДИ ДРУГИХ ПОДХОДОВ И НАУЧНОЙ МЕТОДОЛОГИИ. In *INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL E-CONFERENCE" MODERN TENDENCIES OF DIGITAL EDUCATION AND WAYS OF IMPLEMENTING THEM IN THE EDUCATIONAL PROCESS"*—Brno, Czech (Vol. 1, pp. 6-13).
15. Шарипова, М. Б., & Ньматуллоева, М. (2024, February). КОМПЛЕКСНАЯ КОНЦЕПЦИЯ РАЗВИТИЯ ЛИЧНОСТИ И ЕЕ НАУЧНО-ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ. In *INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL E-CONFERENCE" MODERN TENDENCIES OF DIGITAL EDUCATION AND WAYS OF IMPLEMENTING THEM IN THE EDUCATIONAL PROCESS"*—Brno, Czech (Vol. 1, pp. 18-25).
16. Sharipova, M., & Rajabova, S. (2024). SCIENTIFIC AND THEORETICAL BASIS OF IMPROVING THE SPIRITUALITY OF STUDENTS THROUGH LIBRARY CULTURE. *Modern Science and Research*, 3(9), 148-155.

17. Sharipova, M., & Saidova, S. (2024). THE SKILL OF CHARACTER DEVELOPMENT IN ABDULLA QAHHOR'S STORIES. *Modern Science and Research*, 3(9), 156-162.
18. qizi Hamidova, U. F., & Sharipova, M. B. (2024, February). METHODOLOGY OF DEVELOPMENT OF CREATIVE ABILITIES OF CHILDREN OF PRESCHOOL AGE. In *INTERNATIONAL CONFERENCE: PROBLEMS AND SCIENTIFIC SOLUTIONS*. (Vol. 3, No. 1, pp. 73-82).
19. Azimov, Y., To'xsanov, Q., Adizov, B., Sharipova, M., & Hojiyeva, N. (2024). Statistical analysis of thrift and ecological education concepts in elementary school students. In *E3S Web of Conferences* (Vol. 587, p. 02020). EDP Sciences.
20. Sharipova, M. B., & Inoyatova, F. I. (2018). USE OF PROBLEM-BASED LEARNING IN THE CLASSROOM. *УЧЕБНЫЙ XXI БЕКА*, (11), 69.